03
Пол

ПОЛІТОЛОГІЧНИЙ ВІСНИК ' 52

арх

I. Історико-філософські студії
II. Соціальна філософія
III. Теорія політики
IV. Інституалізація політики
V. Політична культура
VI. Політичні технології
VII. Національні відносини
VIII. Світова політика

Київ
2011

ББК 66. 0 я 43
П 50

Політологічний вісник. Зб-к наук. праць. – К.: «ІНТАС», 2011. – Вип. 52. – 480 с.

Редакційна колегія:

Адрущенко В. П. – доктор філос. наук, професор
Бабкіна О. В. – доктор політ. наук, професор
Головатий М. Ф. – доктор політ. наук, професор
Горбатенко В. П. – доктор політ. наук, професор
Губерський Л. В. – доктор філос. наук, професор
Денисенко В. М. – доктор політ. наук, професор
Кирилюк Ф. М. – доктор філос. наук, професор
Кресіна І. О. – доктор політ. наук, професор
Обушний М. І. – доктор політ. наук, професор
Сазонов М. І. – доктор філос. наук, професор
Ткач О. І. – доктор політ. наук, професор
Токовенко С. О. – доктор філос. наук, професор
Хилько М. І. – доктор філос. наук, професор
Цвих В. Ф. – доктор політ. наук, професор
Чемшит О. О. – доктор політ. наук, професор
Шульга М. А. – доктор політ. наук, професор

Редакція часопису:

Відповідальний редактор – Кирилюк Ф. М., доктор філос. наук, професор

Заст. відповід. редактора – Хилько М. І., доктор філос. наук, професор

Видано на замовлення Політологічного центру при Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ №4631, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України.

Згідно постанови президії ВАК України від 13. 12. 2000 р. № 1-01/10 часопис «Політологічний вісник» визнано фаховим виданням у галузі політичних та філософських наук.

ББК 66. 0 я 43

© Політологічний центр при Київському національному університеті імені Тараса Шевченка

Зміст

I. Історико-філософські студії

[7-19] **Любивий Я. В.** Проблема об'єктивності істини в сучасній філософії науки

[20-31] **Шевченко С. Л.** Особливості інтерпретації Л. Шестовим екзистенціально-теологічних поглядів С. Кіркегора

[32-40] **Тенькова Л. В.** Методологічне значення вирішення проблеми структури буття мови у Жиля Дельоза як потреба сучасного соціокультурного знання

[41-52] **Ломачинська І. М.** Обґрунтування християнської аскези у творчості представників патристики та її сучасна інтерпретація

[53-71] **Панасенко О. В.** Місце церкви в інституційній структурі суспільства

[72-79] **Косач Т. Н.** Релігійно-філософське значення Ужгородської унії в історії Закарпаття

[80-88] **Харченко Л. В.** Анархо-махновщина як специфічний вияв української політико-управлінської еліти початку XX століття

II. Соціальна філософія

[89-97] **Іщук С. М.** Сучасні тенденції розвитку філософії діалогу

[98-106] **Ягодзінський С. М.** Феномен інформаційних мереж: соціокультурний вимір

[107-114] **Ченбай Н. А.** Соціокультурна цінність науково-технічного знання та соціальних технологій в інформаційному суспільстві

[115-123] **Хайрулліна Ю. О.** Філософська рефлексія світоглядної культури особистості: природа, сутність, зміст та форми буття

[124-134] **Топоровський Д. В.** Позиціювання екологічних проблем у науковому просторі

[135-142] **Руденко В. В.** Клієнтельно-патронажна мережа як стержень неопатримоніальних відносин

III. Теорія політики

[143-150] **Каневский А. С.** Причины политического абсентеизма

[151-157] **Бєй Г. А.** Метод синектики та особливості його застосування у дослідженні суспільно-політичних явищ

[158-166] **Олійник С. В.** Співвідношення понять «соціальна» та «правова держава»: політологічний аналіз

[167-174] **Спицька Л. В.** Тлумачення поняття «регіон» як складової політичного простору

[175-184] **Максимова О. М.** Розвиток зарубіжних концепції політичної стабільності

[185-193] **Мармазова Т. І.** Проблеми оптимізації політики на початку XXI століття

[194-202] **Призіглей М. О.** Основні мотиви участі особи у політичному житті

[203-209] **Рейтерович І. В.** Формування соціально відповідального бізнесу в Україні: проблеми та перспективи

IV. Інституалізація політики

[210-218] **Ситник С. В.** Інституалізація публічної політики

[219-228] **Мироненко П. В.** Форма державного правління як концептуальна і практична проблема: досвід України

[229-237] **Якименко Ю. В.** Еволюція партійної системи України: особливості аналізу та основні етапи

[238-246] **Рожкова Ю. В.** Специфіка взаємовідносин особистості і громадянського суспільства в сучасній Україні

[247-255] **Дмитренко О. С.** Вибори в Україні: ознака чи видимість демократії

[256-264] **Вознюк Є. В.** Соціально-політичний аналіз європейського досвіду з впровадження гендерної політики

V. Політична культура

[265-273] **Семенченко Ф. Г.** Політичний плюралізм і політичний ідеал: проблеми втілення політичного ідеалу в політичній діяльності

[274-283] **Кіслова О. С.** Новітні суспільно-політичні організації як прояв політичної культури сучасної молоді

[284-292] **Дмитренко С. П.** Політико-культурні ролі етнічних спільнот: європейський досвід і Україна

[293-300] **Гуменюк А. Г., Денисенко К. Ю.** Участь України у створенні загальноєвропейського культурного простору

[301-308] **Федорченко В. М.** Ліберальні цінності в контексті легітимації політичного режиму в Україні

VI. Політичні технології

[309-319] **Чемшит О. О.** Поняття та типологія політичних технологій

[320-328] **Корнієнко В. О., Денисюк С. Г.** Репутація як складова політичної комунікації

[329-339] **Кадлубович Т. І.** Владні відносини в контексті Комунікативної парадигми

[340-349] **Гурицька М. С.** Технології формування іміджу політика

[350-361] **Шедяков В. Є.** Трансформації інформаційного простору як чинник відчуження людини

[362-370] **Залєвська І. І.** Нові інформаційні загрози національній безпеці

VII. Національні відносини

[371-382] **Рудницький С. В.** Чинник українсько-польської співпраці у процесі реалізації інтересів польської національної меншини в сучасній Україні

[383-393] **Білецька Ю. О.** Співпраця Туреччини з кримськими татарами як основний компонент турецько-українських відносин

[394-400] **Воронянський О. В.** Концепт національного суверенітету як принцип реалізації політичних прав нації

[401-408] **Холодова О. А.** Нова ісламізація Європи: досвід Франції

[409-417] **Гречко О. Ю.** Критерії формування імміграційної політики розвинених країн Європи, США та Канади

VIII. Світова політика

[418-426] **Макарук І. В.** Концептуальний вимір теоретичних засад у формуванні системи міжнародних відносин

[427-437] **Турчин Я. Б.** О. Ейхельман про основні центри політичного впливу в системі міжнародних відносин: міжвоєнний період

[438-445] **Черпакова Т. Г.** Історичні передумови та процес створення Організації Північноатлантичного договору

[446-454] **Алєксєйченко О.** Військовий імператив в контексті сучасного світу

[455-465] **Волошенко І. О.** Теоретичні підходи до дослідження проблем національної і міжнародної безпеки

[466-472] **Момот А. С.** Вплив деструктивних чинників на енергетичну безпеку України

[473-478] **Рой А. Т.** Боротьба із нелегальним обігом культурних цінностей як фактор співробітництва між країнами Латинської Америки

УДК 339.92(016.1ЕU)

УЧАСТЬ УКРАЇНИ У СТВОРЕННІ ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКОГО КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ

Гуменюк А. Г.©

Кандидат політичних наук, молодший науковий співробітник НДЧ Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Денисенко К. Ю.©

Кандидат політичних наук, молодший науковий співробітник НДЧ Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Статтю присвячено дослідженню інтеграції України у загальноєвропейський культурний простір. Розглянуто механізм формування та розвиток двосторонніх відносин держави з іншими країнами Європи.

Ключові слова: *Україна, ЄС простір, держава, інтеграція, освіта, наука, культура, інформація.*

Паралельно з процесом інтеграції України в європейський політичний та економічний простір, відувається процес, спрямований на залучення нашої держави до участі у створенні загальноєвропейського культурного простору.

Значний потенціал для України відкриває налагодження багатосторонніх культурних зв'язків з Європейським Союзом. Унікальна культурно – історична спадщина дає можливість виходу України на європейський та світовий культурний ринок. Проте, нестача державного регулювання (в першу чергу, грошей) призводить до того, що різні досягнення лишаються поза увагою міжнародної спільноти. Якщо раніше Україна просувала на міжнародні ринки високоякісну кінцеву наукову продукцію, то сьогодні вона «експортує» самих вчених. Протягом лише 1995-2004 років науковий потенціал країни зменшився на 5600 науковців вищої кваліфікації. З України від'їжджають, в першу чергу, спеціалісти, які проводять фундаментальні і перспективні прикладні дослідження. Це висококваліфіковані фахівці старшого покоління з великим досвідом, які створили власні наукові школи, а також перспективні молоді вчені. Тим самим під загрозу ставиться зв'язок поколінь і майбутнє вітчизняних наукових шкіл. Також, як було зазначено в інтерв'ю з Героєм України, примою

української опери Євгенією Мирошниченко у «Дзеркалі тижня», «сотні, а той тисячі наших високопрофесійних музикантів, отримавши освіту на батьківщині, масово виїздять за кордон: удома «немає місць» [1, с.1]. Водночас, за підтримки зарубіжних спонсорів реалізуються програми підготовки українських вчених за кордоном і спільні наукові проекти. Наукові структури мають обмежений доступ до світових джерел інформації. Коштів не вистачає навіть на передплату вітчизняної наукової періодики [2, с.80].

Інтеграція культури України з європейським культурним простором багато у чому залежить від активності головного державного органу – Міністерства культури. Багато рішень цієї установи приймаються із запізненням. Наприклад, створення культурно-інформаційних центрів України за кордоном Міністерство культури лише планує в загальних пріоритетних напрямах міжнародного культурного співробітництва. Відсутність культурно-інформаційних центрів України обмежує доступ до інформації стосовно культурних можливостей країни, зменшує туристичний потік, робить державу менш помітною на міжнародній арені. Європейській культурній інтеграції сприяє також міжнародне співробітництво нарівні функціонування одиниць самоуправління: міста, області, місцевих влад.

Розвиток культури країни – це, по-перше, чергова генерація культурно-компетентних, соціально-адекватних та професійно-конкурентоспроможних громадян і, по-друге, що найголовніше, – це національний престиж, котрий важливіший будь-яких золотовалютних резервів, військово-економічної могутності та ін.

Зміна політичних, економічних і соціальних умов життя, глибокі соціально-культурні перетворення спричинили трансформацію глобальних ціннісних орієнтацій суспільства. Україна, проголосивши незалежність, розпочала цивілізований процес створення правової суверенної держави, ядром якої поряд з економікою та політикою виступає культура [3, с.229].

На практиці визначається низка проблем, які мають бути вирішені як на регіональному, так і державному рівні – для забезпечення ефективного використання культурного потенціалу регіонів. Ці проблеми виразно постають при визначенні основних загроз розвитку культури:

- Відсутність загальнодержавної політики, суспільного розуміння пріоритетності духовно-культурної сфери над економікою і політикою, що призвело до втрати інтелектуального, духовного потенціалу нації, її моральної деградації, зневіри, цинізму;
- Низький рівень професіоналізму працівників сфери, пов'язаний із відставанням навчальних програм профільних навчальних закладів від завдань практики;

- Недостатнє теоретичне переосмислення і практичне вдосконалення форм і методів фінансового забезпечення розвитку культури шляхом поєднання бюджетних і позабюджетних ресурсів, грошових коштів, отриманих внаслідок комерційної діяльності;
- Практична відсутність пошуку та впровадження на основі маркетингових досліджень нових економіко-організаційних моделей масових закладів культури, орієнтованих на найбільш повне задоволення потреб споживачів.

Однією з причин зниження інтересу з боку держави з цих питань є фактично різні соціальні умови споживання культурних благ у регіональному розрізі. Під час трансформаційних процесів у країні з'являються не тільки нові відносини між суб'єктами і закладами, а новий зміст. нові пріоритети. У нових умовах розвитку культури відбуваються значні зміни в системі цінностей, норм і принципів культурного життя. Сьогодні перспективи функціонування сфери культури пов'язуються з тим, наскільки вдало вона зможе включитися до економічних, політичних, національних реалій, увійти до міжнародного товариства тощо.

Останнім часом викликає підвищений інтерес серед науковців та практиків найрізноманітнішого профілю культурно-природна спадщина. Зумовлено це, насамперед, зростанням важливості гуманітарної складової суспільного життя, посиленням міжнародного співробітництва в гуманітарній сфері. До спадщини останнім часом прийнято відносити всю сукупність пам'яток та визначних об'єктів історії, культури та природи, включаючи й «живу» традиційну культуру народів. Культурною та природною спадщиною загалом прийнято визначати систему матеріальних та духовних цінностей, створених і збережених попередніми поколіннями, що представляє виключну важливість для збереження культурного та природного генофонду Землі і її подальшого розвитку [4].

Учасники Європейського форуму культурної спадщини, організованого європейською Федерацією культурної спадщини «Europe Nostra» у співпраці з Європейським комітетом із соціальних та економічних справ у Брюсселі дійшли висновку, що особливу увагу варто звернути на культурну спадщину регіонів, оскільки культурна спадщина є значним ресурсом у реалізації двох пріоритетів Європейського Союзу – забезпечення економічного зростання та сталого розвитку.

«Культура 2000» – це програма Європейського комітету, який підтримує однорічні проекти співпраці, спрямовані на створення та зміну спільної європейської культурної мережі. Метою цієї програми є узгодженість політики міжкультурного співробітництва з іншими напрямами політики ЄС, сприяння транснаціональному міжкультурному обміну, формування спільного культурного простору Європи, загальноєвропей-

ської культурної спадщини, збереження культурного розмаїття в Європі, розвиток інноваційних форм культурного вираження. Для реалізації концепції європейського громадянства передбачається визнання культури як чинника європейськості в доктринах зовнішньої і внутрішньої політики європейських країн та в процесах подальшої інтеграції Європи.

Соціокультурний вимір Рамкової програми «Культура 2000» виявився у прозорості доступу європейської спільноти до політичних рішень регіональної та місцевої влади у сфері міжкультурного співробітництва, у підтримці культурних потреб молоді та соціально незахищених верств населення, у поєднанні культурної політики з політикою зайнятості, політикою експорту культурної продукції тощо [5].

Політика культурної дипломатії має втілення у теорії і практиці України, з огляду на пріоритети зовнішньої політики та полікультурність внутрішньої спільноти. Політика міжкультурного співробітництва, залежно від доктрини зовнішньої та внутрішньої політики, відображає геополітичні пріоритети держави.

Політика міжкультурного співробітництва України на глобальному та регіональному рівнях в рамках міжурядових організацій свідчить про трансформацію політичних інститутів і політичної культури держави і суспільства, відповідає викликам сучасної доби та інтеграційним процесам у Європі. Реалізація культурної політики міжкультурного співробітництва України має сформувати систем принципів, що відповідають світовим і європейським засадам сучасної культурної політики, враховуючи особливості української ситуації, зважаючи на те, що культурна політика формує імідж України у світі і є однією з ключових форм присутності країни у світовій спільноті.

Процеси глобалізації породжують питання щодо можливих загроз для розвитку культурної різноманітності України, зокрема, загрози уніфікації культурних цінностей, або відчуження і маргіналізації самобутніх культур від цивілізаційного прогресу, оскільки культура є найбільш чутливою сферою, яка потребує плюралізму з метою взаємного збагачення національних культур і світової (європейської) культурної спадщини. Такі перспективи зменшують окремі етнокультурні спільноти України до культурного відчуження від світових процесів, тому серед принципів здійснення внутрішньої і зовнішньої політики держави необхідним є принцип діалогу самобутніх культур, вільний обмін культурними здобутками, тобто прагматична політика міжкультурного співробітництва [6].

В Україні є розуміння того, що необхідно виконати дві умови як політичні установки, які сприятимуть пом'якшенню наслідків культурної глобалізації, сприяти утвердженню політики діалогу культур і цивілізацій, гарантувати розвиток полікультурності українського суспільства як скла-

дову культурної дипломатії. Політика міжкультурного співробітництва на зовнішньому і внутрішньому напрямі діяльності держави має стати засобом побудови культурної демократії, тобто засобом подолання нерівності між спільнотами, що мають ресурси для подальшого збереження і розвитку своїх мов і культур, і спільнотами, обмеженими у своїх культурних правах. Такий підхід до збереження культурного різноманіття є важливим для права генерувати «символи майбутнього», пропагувати культуру толерантності, і нарешті для того, щоб пізнати безмежні можливості, які надають нові форми комунікації і вираження. Культурна самобутність має важливе значення для збереження культурної різноманітності України, яка пізнає нові обрії суверенності. Саме діалог між такими самобутностями є основою для досягнення консенсусу між різними культурами в Україні, а не інструментом зіткнення національних самобутніх культур, тобто пріоритетом є формування політики міжкультурного взаєморозуміння.

Політика міжкультурного співробітництва Європейського Союзу почала формуватися з 1951 року в контексті внутрішньої політики європейських співтовариств та загальної інтеграційної ідеї регіональної організації, яка полягає у збереженні та розвитку культурної ідентичності та самобутності європейських держав-членів ЄС. Проблеми міжкультурного співробітництва входять до компетенції Європейської Ради ЄС, відповідальної за ключові питання політики інтеграції ЄС, Генерального Директорату з питань освіти і культури Європейської комісії ЄС, яка виконує представницьку роль щодо захисту інтересів держав-членів на основі права законодавчої ініціативи та Європейського парламенту, який має законодавчі, бюджетні та контролюючі функції.

Схвалення державами-членами ЄС Маастрихтського договору продемонструвало новий рівень політики міжкультурного співробітництва у процесі європейської інтеграції, поглиблення ідеології європейської ідентичності та самобутності, об'єднання в рамках європейського культурного середовища полікультурного (європейські етноси, національні меншини, мігранти) європейського співтовариства [7].

Ст. 151 Маастрихтського договору визначає правову основу діяльності ЄС у сфері культури, яка включає такі питання, як сприяння розквіту культур держав-членів, повага до їх національного та регіонального розмаїття, збереження їх спільної спадщини, розповсюдження знань та розуміння культурної історії європейських народів, підтримка сучасного культурного розвитку на основі новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, поглиблення співробітництва між державами-членами і третіми країнами, а також з міжнародними організаціями-суб'єктами міжнародних відносин.

Основними напрямами подальшого розвитку сфери культури в контексті інтеграційних процесів у європейський простір мають стати:

- Необхідність створення якісно нової системи нормативного регулювання сфери культури, яка забезпечить необхідні гарантії її ефективного функціонування;
- Необхідність приділення більшої уваги питанням культурного розвитку молоді і, зокрема, питанням формування світогляду, моральної свідомості;
- Прискорення інтеграції української культури зі світовою, для чого необхідно розвивати міжнародні культурні зв'язки, створювати для цього відповідні служби

Передумовою належного розвитку країни з ринковою економікою є динамічна рівновага між розвитком сфери послуг (включаючи культурні послуги) і ростом економіки. Для забезпечення цієї динамічної рівноваги забезпечується пропорційність між видатками на розвиток культури і темпами росту національного доходу. В Україні, на жаль, у деяких випадках при визначенні напрямів інвестицій з урахуванням їх ефективності доводиться вибирати між капіталовкладенням в соціально-культурну та матеріальну сфери. [8, с.240].

Зовнішня культурна політика є невід'ємною складовою державної політики України на міжнародній арені. Традиційно культурне співробітництво України будується на двосторонніх зв'язках з різними державами світу. Однак обсяги і форми культурних зв'язків з різними країнами навіть в межах європейського простору є нерівнозначними, оскільки на них впливають такі чинники, як стан договірно-правової бази, матеріально-фінансові можливості та предметна зацікавленість учасників культурних обмінів. Тому перед Україною постає завдання розробити структурований підхід до культурного співробітництва між Україною та розширеним Євросоюзом, розвивати міжкультурний діалог і сприяти розширенню культурних, мистецьких, освітніх та наукових обмінів, підвищення доступності культури для населення, популяризації спільної європейської культурної спадщини. Іншим важливим завданням є зміцнення та посилення європейської ідентичності на основі спільних цінностей, включаючи свободу самовираження, демократичне функціонування ЗМІК, дотримання загальних прав людини, у тому числі прав етнокультурних меншин, сприяння культурному та мовному розмаїттю як основи громадянського суспільства в Європі без розподільних кордонів. Для реалізації цих завдань слід розробити та впровадити відповідними державними установами (Міністерством культури та туризму України, Міністерством закордонних справ України, Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності) низку заходів, зокрема, розробити, план реалізації відповідних «культурних дорожніх карт», сформувати робочі групи з таких напрямків діяльності: збереження культурної спадщини, сучасне мистецтво, кінематографія,

книговидавництво і бібліотечна справа; архіви тощо, організувати спеціалізовані наукові заходи (конференції, круглі столи) із залученням науковців, відомих діячів культури і мистецтва, фахівців із різних аспектів культурного співробітництва, представників відповідних відомчих структур України та європейських органів державної влади, ініціювати відповідні соціально-культурні проекти із залученням позабюджетних джерел фінансування [9].

Отже, зміцнення культурних зв'язків має стати потужним чинником протидії спробам встановити нові розподільчі кордони в Європі, сформувати панорамне сприйняття України як держави, в якій поважають історичні традиції вітчизняної культури і водночас розвивається динамічне культурне життя в умовах багатоманіття та свободи творчості, культурного і мовного плюралізму. Важливим результатом такої міжкультурної взаємодії може стати також формування в українському суспільстві позитивного і об'єктивного сприйняття об'єднаної Європи.

Культура являється генератором багатьох економічних та суспільно-інтеграційних процесів. Розв'язання проблем сучасного світу, таких як глобалізація, інформаційне суспільство, створення нових робочих міст. Перед якими стоїть також Європа, багато у чому залежатиме від спільної європейської культури. Саме тому участь України у процесі культурного співробітництва в Європі надзвичайно важлива.

Література:

1. Дзеркало тижня. – №39. – 18-24 жовтня, 2008.
2.Лещенко Л. Международное культурное сотрудничество как составная часть европейской интеграции. //Актуальні проблеми МВ. – Вип. 62 (Частина І). 2006.
3. Романенко Ю. В. Перспективи культурного співробітництва між Україною та ЄС. //Актуальні проблеми МВ. – Вип. 63 (Частина ІІ), 2006.
4. Камінський Є.Є. Вплив нової геополітики глобальних держав на міжкультурне співробітництво // Актуальні проблеми міжнародних відносин. -- Вип.75. – Ч.2. – К., 2008. – С. 8-14.
5. Ковальчук Т. І. Культурна політика Європейського Союзу як одна із детермінант європейської інтеграції // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих науковців, м. Луцьк, 15-16 травня 2008 р. – Луцьк, 2008. – С. 227-231.
6. Кривонос Р. А. Гуманітарні аспекти світової політики як предметне поле наукового дослідження. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. -- Вип.75.- Ч.2. – К., 2008. – С. 78-91.

7. Кучмій О.П. Європейська політика міжкультурного співробітництва// Європейські комунікації: політичні, економічні, правові, дипломатичні, суспільні та культурні аспекти. – К., 2006. – С. 341-359.

8. Франсуа Матарассо, Чарльз Лендрі. Як утримати рівновагу? Двадцять одна стратегічна дилема культурної політики / Культурна політика в Європі: вибір стратегії й орієнтири. Збірка матеріалів. Укладачі: Є.І. Кузьмін, В.Р.Фірсов. – М.: «Видавництво Ліберія», 2002.

9. Гуцал С.А. Стратегічні завдання іміджевої політики України в державах ЄС. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – Вип.75.- Ч.2. – К., 2008. – С. 263 – 269.

Гуменюк А.Г., Денисенко К.Ю. Участие Украины в создании общеевропейского культурного пространства.

Статья посвящена исследованию интеграции Украины в общеевропейское культурное пространство. Рассмотрен механизм формирования и развитие двусторонних отношений государства с другими странами Европы.

Ключевые слова: *Украина, ЕС, пространство, государство, интеграция, образование, наука, культура, информация.*

Humeniuk Alla, Denisenko Kseniya. Ukraine's participation in the creation of common European cultural space.

The thesis covers the issues of Ukraine's integration into the European cultural space. The mechanism of formation and development of bilateral relations between the state and other European countries was studied.

Key words: *Ukraine, EU, space, state, integration, education, science, culture, information.*